

Do mieszkańców Komorowa
i wszystkich innych zainteresowanych

List Otwarty

w sprawie komunikacji publicznej w Komorowie
(i nie tylko)

Kilka zdań na początek

Ponieważ część z Państwa zapewne nie wie, kim jestem, parę słów o sobie:

Nazywam się Radek Kochlewski, mieszkam w Komorowie od 1984 r. Z Państwa woli zostałem wybrany do Zarządu Osiedla Komorów.

W ramach Zarządu podjąłem się próby zwiększenia zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz naszej społeczności i zaktywizowania komunikacji z mieszkańcami.

Prywatnie prowadzę własną firmę działającą w branży telekomunikacyjnej i energetycznej.

W ciągu ostatnich kilku dni zebrałem garść informacji, którymi pragnę się z Państwem podzielić. Korzystałem wyłącznie ze źródeł publicznie dostępnych, w tym z rozmów z osobami, do których kontakt znalazłem w internecie.

Zebranych informacji jest bardzo dużo, w związku z tym przedstawię je Państwu w skrócie, odsyłając do źródeł. Na koniec podzielę się z Państwem swoimi opiniami i zaproponuję wspólne działania pozwalające poprawić naszą komunikację.

Początkowo chciałem napisać o transporcie publicznym w naszej okolicy, ale gorące emocje ostatnich dni wokół jednej skromnej linii autobusowej skłoniły mnie, aby temat komunikacji autobusowej umieścić w znacznie szerszym kontekście komunikacji społecznej.

Na zakończenie pozwolę sobie zaprosić Państwa do wspólnych działań, które wspólnie możemy podjąć na rzecz naszej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji.

Stan komunikacji publicznej w naszej okolicy

Istniejące połączenia autobusowe

Dzięki staraniom naszych samorządów w ostatnich latach pojawiła się bogata sieć połączeń autobusowych, obsługiwanych głównie przez Grodziskie Przewozy Autobusowe – GPA - związek powiatowo-gminny.

Autobusem możemy dojechać między innymi do Pruszkowa, Raszyna, Janek, Nadarzyna.

Więcej informacji znajdziecie Państwo pod linkami poniżej.

Jak duże znaczenie ma dla nas ta komunikacja niech świadczy choćby ten przykład:

Z autobusów linii nr 62 (Warszawa P+R Okęcie – Raszyn – Janki – Sokołów – Komorów – Pruszków – Piastów) korzysta ok. 1500 osób dziennie, w dni powszednie, ok. 780 w soboty i 425 w niedziele. Najwięcej pasażerów wsiada / wysiada w Komorowie, przy stacji WKD, oraz w Pęcicach Małych.

Badanie wykonano w miesiącach marzec – maj 2025, w okresach dwutygodniowych, na podstawie automatycznych liczarek pasażerów. Źródło – GPA.

W Komorowie są też linie obsługiwane przez:

Linia miejska miasta Pruszkowa obsługiwana przez PKS Grodzisk Mazowiecki, linia L2

<https://www.pruszkow.pl/wp-content/uploads/2019/08/linia2.png>

W granicach gminy linie GPA 61: Opacz – Reguły – Janki, 60 i 65 docierające do Nadarzyn oraz linie 220, 717, 817, linia nocna do Pruszkowa obsługiwane przez WTP – Warszawski Transport Publiczny

Więcej informacji na stronach UG, GPA, WTP

GPA

„GPA - GRODZISKIE PRZEWOZY AUTOBUSOWE, związek powiatowo-gminny to pierwsza taka organizacja w województwie mazowieckim. Jego założyciele to: Powiat Grodziski, Baranów, Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Jaktorów, Milanówek i Żabia Wola. W grudniu 2021 r. do Związku przystąpił Powiat Pruszkowski, a w 2024 r. Powiat Warszawski Zachodni.

Ideą powstania GPA była wspólna organizacja połączeń autobusowych przez różne jednostki samorządu terytorialnego. Tak się stało i w styczniu 2022 roku na gminne drogi, ruszyły nowoczesne żółto-czerwone autobusy. Zapewniamy sprawną i funkcjonalną sieć zsynchronizowanych ze sobą połączeń (w tym powiązane rozkłady jazdy różnych linii, w różnych gminach), spójną taryfę biletową oraz jednolity i wysoki standard przewozów.”

Więcej informacji:

<https://gpa.grodzisk.pl/> - niestety w chwili pisania niniejszego tekstu strona była w trakcie naprawy.

<https://biletygpa.grodzisk.pl/GPA/bilety>

<https://www.youtube.com/@GrodziskiePrzewozyAutobusowe>

<https://www.facebook.com/gpa.grodzisk/>

<https://www.michalowice.pl/dzieje-sie/aktualnosci/autobusy-gpa.p1226546738>

<https://zpruszkowa.pl/do-pruszkowa-nadciagaja-zmiany-nowe-autobusy-nowe-przystanki>

Konsultacje w GPA

Konsultacje w GPA odbywają się co roku, w miesiącach letnich. Spływające wnioski są analizowane jesienią i wdrażane z końcem roku.

Wnioski składane są bezpośrednio lub za pośrednictwem członków związku.

W tym roku spłynęło ponad 300 wniosków, w tym o ile wiem, żaden z Komorowa.

WKD

Kolejka WKD już jeździ z częstotliwością co 10 minut w godzinach szczytu, poza nim co 15 minut w pozostałej porze nocnej do 20 -30 min. W soboty, niedziele i święta co 20 minut.

Komunikacja publiczna

Jakość komunikacji publicznej a ilość przewożonych pasażerów

Odpowiedzi AI z popularnej wyszukiwarki internetowej:

Jakość komunikacji publicznej ma bezpośredni wpływ na liczbę pasażerów; im wyższa jakość (np. dostosowane rozkłady jazdy, integracja z innymi formami transportu), tym większa szansa na wzrost liczby pasażerów.

Zwiększenie częstotliwości kursowania komunikacji miejskiej ma pozytywny wpływ na liczbę pasażerów, ponieważ skraca czas oczekiwania i sprawia, że podróż staje się bardziej atrakcyjna w porównaniu do transportu indywidualnego. W rezultacie, więcej osób wybiera komunikację miejską do codziennych dojazdów, co zmniejsza obciążenie dróg.

Jak jakość komunikacji wpływa na liczbę pasażerów

- **Poprawa jakości prowadzi do wzrostu liczby pasażerów:** Badania pokazują, że liczba pasażerów jest powiązana z działaniami eksploatacyjnymi, takimi jak dostosowywanie rozkładów jazdy do potrzeb potoków pasażerskich oraz integracja transportu miejskiego. Wzrost liczby pasażerów, jak np. w warszawskim metrze w 2023 roku, był związany z usprawnieniami i wzrostem liczby obsługiwanych linii.
- **Negatywne czynniki zniechęcają pasażerów:** Szybkość przemieszczania się jest kluczowa. Słabym punktem transportu publicznego może być powolne tempo podróży w porównaniu do samochodów, co wynika z konieczności zatrzymywania się na każdym przystanku.
- **Skrócenie czasu oczekiwania:** Mniejszy odstęp między kursami sprawia, że pasażerowie rzadziej muszą czekać na pojazd, co jest kluczowym czynnikiem przy wyborze środka transportu.
- **Większa atrakcyjność transportu publicznego:** Szybsze i bardziej przewidywalne kursowanie czyni komunikację miejską konkurencyjną alternatywą dla samochodu, zwłaszcza w godzinach szczytu.
- **Zmniejszenie kongestii:** Większa liczba pasażerów w transporcie publicznym prowadzi do zmniejszenia liczby pojazdów na drogach, co zmniejsza korki i poprawia jakość życia w mieście.

Zacytowałem powyższe wyniki wyszukiwania, bo są klarowne i intuicyjne. Podsumowując należy wskazać następujące kluczowe czynniki wpływające na efektywność komunikacji publicznej

- dostępność komunikacji
 - częstotliwość kursów

- odległość do przystanku
- wygoda podróżowania – czyli jakość taboru i czas przejazdu
- punktualność
- **pewność**, – jeżeli wybieramy komunikację publiczną, to musimy być pewni, że będziemy mogli wrócić, niezależnie od tego, kiedy będziemy wracać - to najbardziej istotny czynnik

Przytoczone dane bazują między innymi na poniższych źródłach:

<https://bibliotekanauki.pl/articles/192451.pdf>

<https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/2781/1/Optymalizacja%20miejskiego%20transportu%20zbiorowego%20na%20przyk%C5%82adzie%20miasta%20Olsztyna%201.pdf>

https://www.ewaluacja.gov.pl/media/115363/Mobilnosc_RK.pdf

<https://www.ztm.waw.pl/wp-content/uploads/2024/03/Raport-Roczny-ZTM-za-rok-2023.pdf>

Wykorzystałem też informacje pochodzące z GPA i UG Michałowice.

Znaczenie społeczne komunikacji publicznej

Zwrócę uwagę tylko na dwa aspekty, moim zdaniem szczególnie istotne ze społecznego punktu widzenia:

- ułatwienie bezpośrednich kontaktów społecznych
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Ten drugi element ma szczególne znaczenie i wymaga trochę szerszego omówienia:

Nie każdy z nas dysponuje samochodem i może nim jeździć, nie każdy dojdzie na piechotę. 600 m spacerkiem to dla jednego blisko, dla drugiego bariera nie do przebycia.

I nie chodzi tu tylko o osoby starsze, ale również osoby z różnymi niepełnosprawnościami. Osoby takie są równoprawnymi członkami naszego społeczeństwa i jesteśmy zobowiązani zapewnić im równy dostęp do funkcjonowania w społeczeństwie.

Nowa linia autobusowa:

Dlaczego taki a nie inny autobus

Odpowiedź jest prosta: to najmniejszy autobus przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych i osób z dziećmi w wózkach.

Potrzebna jest też dostateczna ilość miejsc siedzących. To nie tylko kwestia wygody, ale i bezpieczeństwa dla osób o ograniczonej sprawności fizycznej.

Właśnie osoby o ograniczonej mobilności jest najważniejszym beneficjentem. Pozostali sobie poradzą. Znów kwestia wykluczenia społecznego.

Trasa autobusu

- nie jest idealna
- nie zaspokaja wszystkich potrzeb
- nie wszystkim odpowiadają przyjęte rozwiązania
- chcielibyśmy lepiej
- wyznaczona trasa jest wynikiem kompromisu
- **nie umiem wskazać lepszej trasy**

Uważam, że jest to aktualnie najlepsze dostępne rozwiązanie.

Może w przyszłości będziemy w stanie je poprawić.

Powyższe uwagi dotyczą w szczególności części trasy o okolicy ulic Reja i Okrężnej.

Sprawdzałem tę trasę, da się przejechać.

Zwracam uwagę, że wszystkie elementy trasy, razem z przystankami znajdują się w pasie drogowym, na terenie gminnym.

Alternatywa ?

Chyba wszystkim się nie spodoba: wywłaszczenia części działek na cele publiczne. Drobne ustępstwa z własnego komfortu są chyba lepsze.

Odcinek Ogrodowa Kolejowa

Według mnie rozwiązanie optymalne

- przystanek na Ogrodowej – jedyne bezpieczne rozwiązanie, zapewniające również dostęp od strony ulic Wspólnej i Warszawskiej. Nie koliduje z ruchem na ul. Komorowskiej.
- Przystanek przy CIK – niezbędny.
- W przyszłości, przy synchronizacji z trasami innych środków komunikacji można rozważyć zrobienie w tym miejscu przystanku postojowego, żeby pasażerowie przesiadający się do lub z innych środków komunikacji zdążyli się wymienić.
- Przy CIK są dogodne warunki do zrobienia stacji szybkiego ładowania autobusów, wraz z panelami PV i magazynem energii.

Odcinek Komorów WKD – Pruszków stacja SKM

Moim zdaniem niezwykle ważne połączenie dla mieszkańców Komorowa, zwiększające elastyczność połączenia z Warszawą.

Według informacji, jakie uzyskałem, zostanie zapewniona synchronizacja z rozkładem jazdy SKM.

Dla mnie jest to kluczowy element całego połączenia.

Uwagi

W przyszłości warto rozważyć przebudowę skrzyżowania na ul. Kolejowej, przy przedszkolu, przeniesienie przejścia dla pieszych i powiększenie zatok parkingowych, wraz z wprowadzeniem

oznakowania KISS & GO. Nie wiem, czy istnieje możliwość formalna połączenia zatoki autobusowej z zatoką parkingową KISS & GO.

Należy zaznaczyć, że te zatoki mają duże znaczenie dla bezpieczeństwa dzieci przywożonych do przedszkola i ich opiekunów.

Zwiększenie częstotliwości kursowania autobusów

Zgodnie z uwagami dotyczącymi efektywności komunikacji publicznej już teraz postuluję zwiększenie częstotliwości kursowania autobusów, do poziomu zgodnego z rozkładem jazdy WKD.

Konflikt interesów, dyskusja

Jak zwykle w podobnych sytuacjach mamy do czynienia z konfliktem interesów pomiędzy mieszkańcami poszczególnych ulic. Każdy ma inny punkt siedzenia, każdy ma inne za i przeciw.

Uważam, że warto zrezygnować z niewielkiej części własnego komfortu na rzecz społeczności, w zamian za korzyści, jakie daje zgodne funkcjonowanie we wspólnocie. Takie kompromisy są nieuchronne.

Jeszcze raz podkreślę: cała trasa prowadzona jest po drogach publicznych, w istniejącym pasie drogowym, z zapewnieniem minimalnego niezbędnego marginesu dla bezpiecznego przejazdu autobusu oraz zlokalizowania przystanków.

Co więcej należy rozważyć zwiększenie gęstości przystanków (dlaczego, już pisałem), uzupełniając trasę o dodatkowe przystanki na żądanie.

Dyskusja w mediach społecznościowych, maile od mieszkańców

Muszę Państwu powiedzieć, że jestem zbulwersowany poziomem niektórych wypowiedzi.

Przywołam tylko niektóre komentarze.

Wypowiedzi typu „obce autobusy jeżdżą po naszych ulicach”, „obce dzieci z obcego miasta [chodzi o miasto z drugiej strony ulicy] będą mogły dojeżdżać do naszego przedszkola” uważam za niedopuszczalne, graniczące z mową nienawiści i wykluczenia.

Za niedopuszczalne uważam dzielenie mieszkańców na „tych z Granicy” i „tych z Komorowa”. Uważam, że osoby wypowiadające się w ten sposób działają na szkodę naszej społeczności.

Dla mnie świat nie kończy się po mojej stronie ulicy, nie jest wyznaczony granicami administracyjnymi. Przyjaciół i sąsiadów mam w Komorowie, w Granicy, w Nowej Wsi, w Grodzisku, w Milanówku, w Warszawie, Kobyłce, Wiskitkach, a nawet na Kaszubach i w wielu innych miejscach.

Razem tworzymy społeczność, łączą nas przeszłość, zainteresowania, pasje, wspólne miejsca.

Jak wielu z nas pracuję z ludźmi z innego końca świata, o innym kolorze skóry, innego wyznania i innej kultury. Mamy do siebie szacunek i potrafimy razem pracować i robić fajne rzeczy.

Jest mi wstyd za członków naszej społeczności, jest mi wstyd za naszą społeczność, kiedy słyszę niektóre wypowiedzi.

Zarzuty o brak informacji i konsultacji

Szanowni państwo. Zebranie materiału do niniejszego tekstu zabrało mi jakieś dwa dni. Zaznaczę, że ponieważ bardzo rzadko korzystam z komunikacji publicznej, niewiele wiedziałem o tym co się zmieniło w tym zakresie w naszej okolicy w ostatnich latach.

W krótkim czasie uzyskałem precyzyjne informacje o stanie komunikacji publicznej, wraz z informacjami statystycznymi i to pomimo awarii serwerów GPA

Tak naprawdę zebranie informacji zabrało mi mniej czasu niż ich opracowanie i napisanie listu.

Informacje są łatwo dostępne dla zainteresowanych.

Temat połączenia autobusowego do Granicy znany jest od kilku lat, nie działa się to w tajemnicy.

Nie obciążajmy innych za własny brak zainteresowania.

Komunikacja społeczna, wymiana informacji

Tutaj dochodzimy do najważniejszego punktu, który skłonił mnie do napisania tego listu.

Muszę powiedzieć: **komunikacja zawiodła. NASZA komunikacja.**

Nie potrafimy wykazać wystarczającego zainteresowania (bo gdybyśmy wykazali, to byśmy wiedzieli), nie potrafimy się skutecznie komunikować.

Skoro nie potrafimy się komunikować, to nie mamy szans się dogadać. To proste. Nie znajdziemy kompromisu, jeżeli nie będziemy efektywnie rozmawiać.

Spostrzeżenie: Kilka dni temu byłem na spotkaniu, na którym dyskutowaliśmy na temat mediów społecznościowych.

Padło pytanie: na czyją korzyść działają media społecznościowe,

Odpowiedziałem: na swoją. Media społecznościowe są przedsięwzięciem komercyjnym, podporządkowując naszą komunikację swojemu zarabianiu pieniędzy.

Algorytmy Meta filtrują treści. O ile wiemy, innych mediów podobnie.

Algorytmy promują treści hejterskie, podsycają treści skrajne i konfliktowe.

Media społecznościowe żyją z konfliktu, bo konflikt się lepiej sprzedaje.

Z informacji, które do mnie dotarły wynika, że szczególnie wyróżniło się kilku użytkowników Facebooka. Dziwna zbieżność? Dajemy się manipulować?

Odpowiedzialność za niewystarczającą komunikację

Jako osoba, która wzięła na siebie zobowiązanie do poprawy komunikacji, czuję się współodpowiedzialny za zaistniały stan rzeczy:

- niedostatecznie naciskałem na swoje koleżanki i kolegów z ZOK na intensywne publikowanie informacji o tym, co robimy z wykorzystaniem innych mediów niż Facebook
- nie wyciągnąłem od naszych radnych informacji o tym, co robią, jakie składają wnioski, jakie problemy zgłaszają im mieszkańcy. Prosiłem, ale zbyt delikatnie i nieefektywnie

- ponieważ własnymi siłami ZOK nie jesteśmy w stanie zapewnić wymiany informacji na poziomie profesjonalnym i satysfakcjonującym mieszkańców, potrzebne są dodatkowe środki. Nie pozyskałem takich środków.

Napisałem współodpowiedzialny. To znaczy, że dzielę tę współodpowiedzialność z Państwem. Wszyscy nie zadbaliśmy o właściwą komunikację.

Stanowisko Zarządu Osiedla Komorów

Niniejszy list jest prezentacją mojej opinii. Piszę jako osoba, która otrzymała od Państwa skromny mandat, ale nie jest stanowiskiem ZOK i nie jest wypowiedziana w imieniu moich kolegów i koleżanek.

Nasze zdania w sprawie autobusów są zróżnicowane, chociaż wszyscy zdajemy sobie sprawę, jak ważny jest dla Państwa transport publiczny. Naszym zadaniem jest poszukiwanie, wspólnie z Państwem rozwiązań służących naszej społeczności.

Środki zaradcze, co możemy razem zrobić

Uważam, że potrzebne jest nam niezależna platforma komunikacyjna. Na poziomie profesjonalnym.

- Prowadzona przez rzetelnych, zawodowych dziennikarzy, którzy nauczą nas, jak właściwie przekazywać informację, aby trafiała do adresatów
- finansowana ze środków gminy, ale być może współfinansowana przez mieszkańców na zasadach patronatu oraz z zewnętrznych grantów
- niezależna w sensie merytorycznym i publikowanych treści od Gminy i ZOK
- umożliwiająca publikowanie treści każdemu zainteresowanemu, z poszanowaniem innych, zachowaniem rzetelności publikowanych treści,
- publikowane treści powinny podlegać niezależnej recenzji, aby unikać dezinformacji

Do zbudowania takiego medium potrzebuję Państwa współpracy i zaangażowania.

- Potrzebuję Waszych pasji, zainteresowań, tego, czym chcecie się podzielić z naszą społecznością
 - jeżeli ktoś lubi gotować, możemy zrobić kącik kulinarny
 - jeżeli ktoś ma sukcesy w hodowaniu roślin, niech podzieli się swoją wiedzą z sąsiadami
 - jeżeli znacie historię Komorowa lub okolic, zwłaszcza tę nieznaną, podzielcie się z nami
 - i jeszcze tysiąc innych tematów,
- rozmawiajmy o problemach i próbujmy znaleźć wspólne rozwiązania
- wróćmy do tematu Paszkowianki, zanim Paszkowianka wróci do nas.

Wszystkich chętnych zapraszam do kontaktu i wspólnego działania.

Chciałbym móc powiedzieć, że jedną osobę, która nam pomoże, już znaleźliśmy. Ale dużo zależy od Państwa. Jeżeli pojawi się ktoś, to nie wiem, czy będzie chciała z nami pracować ...

Działania ZOK, informacja zwrotna

Jest jeszcze jedna sprawa, o której chcę z Państwem porozmawiać.

Jako ZOK podejmujemy szereg aktywności adresowanych do Państwa. Jedyna informacja zwrotna, jaką dostajemy to Państwa udział w organizowanych przez nas zajęciach i imprezach. To ważne, ale daleko niewystarczające.

Zwykle na zajęciach spotykamy te same osoby.

Ale działania nie są skierowane tylko do tych osób. Nie zamierzamy tworzyć Towarzystwa Wzajemnej Adoracji. Potrzebujemy aktywnego Waszego udziału i informacji od Państwa.

- co chcemy wspólnie robić,
- jakie działania inne niż kino, potańcówka czy warsztaty powinniśmy razem podjąć,
- co możemy wspólnie zorganizować

Przecież macie Państwo swoje pasje i zainteresowania, macie swoje profesje, często na wysokim poziomie. Możecie się z nami podzielić (ze społecznością, nie z ZOK), możecie podjąć inicjatywę.

Naszym zadaniem nie jest zorganizowanie dla Państwa gimnastyki albo zawodów. Naszym zadaniem jest pomóc Wam to zorganizować i zadbać o niezbędne środki.

Gmina, Wójt, ZOK to nie sklep ani serial telewizyjny. Wy nie jesteście konsumentami, nie siedzicie za szklaną szybą.

Działamy z Waszego mandatu, jesteśmy tacy sami jak Wy, popełniamy te same błędy, nasze zaniedbania to NASZE (czyli również Wasze) zaniedbania a nasze sukcesy są Naszymi wspólnymi sukcesami, są osiągane dzięki współdziałaniu i zaangażowaniu całej społeczności.

Muszę Państwu powiedzieć również parę gorzkich słów: Patrząc na hejt i aroganckie żądania, które się pojawiają przy okazji autobusu, odnoszę wrażenie że część z nas zapomina o własnej podmiotowości i woli być przedmiotem działań innych.

Zwracam się do Was o wspólne, aktywne kształtowanie naszego otoczenia, o wspólne Zmienianie Świata, o działania Twórcze, o pozytywne i konstruktywne współdziałanie na rzecz naszej Małej Ojczyzny.

Bez Waszej, a raczej Naszej wspólnej aktywności nie osiągniemy nic. To, że nas wybraliście, nie zwalnia Was z aktywnej pracy na rzecz społeczności. Nie zastąpimy Was, nie zrobimy nic za Was.

Z wyrazami Szacunku

Radek Kochlewski

Tekst niniejszy publikuję na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC By 3.0 PL) <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

